

کاربرد برخی گیاهان دارویی در تغذیه طیور

مؤلفان:

سیدعلی میرقلنج

(دکترای تخصصی تغذیه طیور و عضو هیأت علمی دانشگاه ارومیه)

پیام باغبان کنعانی

(دکترای تخصصی تغذیه طیور)

بیک حسینی تبار قاسم آباد

(دکترای تخصصی تغذیه طیور)

صبا عظیمی والاری

(دکترای تخصصی تغذیه طیور)

ویراستاران علمی:

دکتر محسن دانشیار (دانشیار گروه علوم دامی دانشگاه ارومیه)

دکتر ولی سلطانی (دکتر داروساز و مدیریت شرکت داروهای گیاهی سردر شفا)

ویراستار ادبی:

مهندس غلامحسین حسین تبار (کارشناس اسبق مرکز تحقیقات گیاهان دارویی کشور)

نشر مرندنگ

کاربرد برخی گیاهان دارویی در تغذیه طیور / سیدعلی میرقلنج، پیام باغبان کنعانی، بابک حسین تبار قاسم آباد، صبا عظیمی یوالاری.	:	عنوان و نام پدیدآور
تبریز، عصر زندگی، ۱۳۹۷.	:	مشخصات نشر
۲۷۰ ص.: مصور، جدول.	:	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۰۰-۸۰۸۸-۷۱-۴	:	شابک
فیفا	:	وضعیت فهرست نویسی
مؤلفین: سیدعلی میرقلنج، پیام باغبان کنعانی، بابک حسین تبار قاسم آباد، صبا عظیمی یوالاری.	:	یادداشت
حیوان ها- تغذیه- نیازها	:	موضوع
Animal nutrition- Requirements	:	موضوع
ماکیان- خوراک و خوراک رسانی	:	موضوع
Poultry- Feeding and feeds	:	موضوع
خوراک حیوانی- افزودنی ها	:	موضوع
Feed additives	:	موضوع
گیاهان دارویی	:	موضوع
Medicinal plants	:	موضوع
دامپزشکی سنتی	:	موضوع
Traditional veterinary	:	موضوع
شناسه افزوده	:	شناسه افزوده
۱۳۵۷.	:	شناسه افزوده
باغبان کنعانی، پیام - ۱۳۶۷.	:	شناسه افزوده
حسین تبار قاسم آباد، بابک - ۱۳۶۶.	:	شناسه افزوده
عظیمی یوالاری، صبا - ۱۳۶۹.	:	شناسه افزوده
۱۳۹۷ ک/ف ۹۵	:	رده بندی کنگره
۳۶۶/۰۸۵	:	رده بندی دیویی
۵۳۳۲۳۸۷	:	شماره کتابشناسی ملی

عنوان: کاربرد برخی گیاهان دارویی در تغذیه طیور
مؤلفین: سیدعلی میرقلنج، پیام باغبان کنعانی، بابک حسین تبار قاسم آباد، صبا عظیمی یوالاری
طراح جلد: مجید سخاوت
نوبت چاپ: یکم، ۱۳۹۷، ۱۰۰۰ نسخه، قیمت: ۳۲۰۰۰۰ ریال
مونتاز و صفحه بندی: آذین چاپ: آذین ناشر: عصر زندگی
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۸۸-۷۱-۴ (ISBN : 978-600-8088-71-4)
تلفن پخش: ۰۹۹ ۲۴۹۹ / ۰۹۹ ۸۰۶۳ ۴۹۷ ۰۹۱۰
سایت: www.azbooks.ir
همه ی مسئولیت های مطالب کتاب بر عهده ی مؤلف / مترجم است.

پیش‌گفتار

گیاهان، خاموش‌ترین موجودات و در عین حال گویاترین مظهر قدرت و عظمت آفرینش هستند. هر برگی از این موجودات زیبا، کتاب بزرگی در وصف توحید است. در دنیای شگفت‌انگیز این موجودات، گیاهان دارویی همواره به عنوان نجات‌بخش بشریت مطرح بوده به طوری که بر اساس بسیاری از مستندات تاریخی، استفاده از گیاهان دارویی با تاریخ تمدن بشر همزمان است. امروزه نیز ثابت شده است که کمتر ماده خالصی وجود دارد که دارای اثرات سوء نباشد به همین دلیل در چند دهه اخیر بازگشت به استفاده از گیاهان دارویی مورد توجه بسیار قرار گرفت و دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی، کارخانه‌ها و سازمان بهداشت جهانی سلامت برنامه‌های وسیعی جهت استفاده گیاهان دارویی تدارک دیده و نقش گیاهان دارویی در قرن بیست و یکم را سبب و پشت‌پا تلقی نموده‌اند. پرورش صنعتی طیور در ابعاد وسیع به صورت فشرده، امکان بروز بیماری‌ها را افزایش داده و به منظور کاهش وقوع بیماری و نیز کمک به افزایش رشد و بهبود صحت تولیدی جایگزین‌های مختلف از جمله آنتی‌بیوتیک‌ها در واحد پرورش استفاده می‌کنند که امروزه استفاده از آنتی‌بیوتیک‌های محرک رشد به دلیل احتمال بروز مقاومت باکتریایی و همچنین انتشار از طریق فراورده‌های تولیدی طیور به مصرف‌کنندگان با محدودیت مواجه شده است. گیاهان دارویی با اثرات ضد میکروبی و بهبود دهنده رشد طیور به عنوان جایگزین مناسب برای آنتی‌بیوتیک‌ها مطرح شده‌اند. همچنین با توجه به پیشرفت تکنولوژی استفاده از ملاده مؤثره گیاهان بیش از پیش ضروری گردید.

در فصل اول کتاب مقدمه‌ای درباره گیاهان دارویی و تفاوت آنها با داروهای گیاهی و شیمیایی بیان شده است. فصل دوم به ترکیبات مؤثره گیاهان دارویی و مکانیسم اثر آنها پرداخته شده است. علاقمندان گیاهان دارویی با مطالعه و یادگیری مکانیسم اثر ملاده مؤثره قادر به شناخت کامل برخی گیاهان دارویی و جلوگیری از عوارض احتمالی مصرف آنها می‌شوند. در فصول بعدی کتاب نیز به معرفی گیاهان دارویی و تحقیقات انجام شده در طیور پرداخته شده است. از تمامی اساتید، صاحب‌نظران و مطالعه‌کنندگان عزیز تقاضا می‌گردد مؤلفان را از پیشنهادات و انتقادات ارشادی و راه‌گشای خود بی‌نصیب نگردانند و ضعف‌های این اثر را به منظور پربارتر نمودن و اصلاح در چاپ‌های بعدی به نشانی a_mirghelenj@yahoo.com ارسال نمایند.

با احترام

سیدعلی میرقلنج - پیام باغبان کنعانی - بابک حسین تبار قاسم‌آباد - صبا عظیمی‌یوالاری

فصل ۱- مقدمه

- ۱-۱- اهمیت گیاهان دارویی در تغذیه طیور ۱
 ۲-۱- تفاوت بین گیاهان دارویی، داروهای گیاهی و شیمیایی ۵
 ۳-۱- تأثیر صنعت طیور بر رشد بازاریابی گیاهان دارویی ۷

فصل ۲- ترکیبات و مواد مؤثره گیاهان دارویی

- ۱-۲- مقدمه ۱۱
 ۲-۲- طبقه‌بندی ترکیبات و مواد مؤثره گیاهان دارویی ۱۱
 ۱-۲-۲- آلکالوئیدها ۱۲
 ۲-۲-۲- گلیکوزیدها ۱۴
 ۳-۲-۲- مواد تلخ ۱۵
 ۴-۲-۲- فلاون‌ها و فلاونوئیدها ۱۶
 ۵-۲-۲- موسیلاژها ۱۷
 ۶-۲-۲- ساپونین‌ها ۱۸
 ۷-۲-۲- اسید سیلیسیک ۱۹
 ۸-۲-۲- تانن‌ها ۱۹
 ۹-۲-۲- روغن‌های اسانسی ۲۰
 ۱-۹-۲-۲- تعریف روغن‌های اسانسی ۲۰
 ۲-۹-۲-۲- تاریخچه روغن‌های اسانسی ۲۱
 ۳-۹-۲-۲- روغن‌های اسانسی در سلسله گیاهان ۲۲
 ۴-۹-۲-۲- ترکیبات فعال روغن‌های اسانسی و مکانیسم فعالیت آنها ۲۳
 ۵-۹-۲-۲- عوامل مؤثر بر تولید روغن‌های اسانسی ۲۷
 ۱-۵-۹-۲-۲- اندام‌های تولید روغن‌های اسانسی در گیاه ۲۷
 ۲-۵-۹-۲-۲- ساختارهای ترشچی ۲۸
 ۳-۵-۹-۲-۲- مرحله رشد یا برداشت گیاه ۲۸
 ۴-۵-۹-۲-۲- عوامل اکولوژیکی ۲۹

فصل ۳- دارچین

- ۱-۳- معرفی گیاه و تاریخچه آن ۳۱
 ۲-۳- خواص عمومی دارچین ۳۳
 ۳-۳- ترکیبات مؤثره دارچین ۳۴
 ۴-۳- تحقیقات دارچین در تغذیه طیور ۳۶

۴۵	فصل ۴- زردچوبه
۴۵	۱-۴- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۴۷	۲-۴- خواص عمومی زردچوبه
۴۸	۳-۴- ترکیبات مؤثره زردچوبه
۴۹	۴-۴- تحقیقات زردچوبه در تغذیه طیور

۵۳	فصل ۵- زنجبیل
۵۳	۱-۵- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۵۴	۲-۵- خواص عمومی زنجبیل
۵۵	۳-۵- تحقیقات زنجبیل در تغذیه طیور

۶۳	فصل ۶- آویشن
۶۳	۱-۶- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۶۵	۲-۶- خواص عمومی آویشن
۶۶	۳-۶- ترکیبات مؤثره آویشن
۶۶	۴-۶- تحقیقات آویشن در تغذیه طیور

۷۳	فصل ۷- پونه
۷۳	۱-۷- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۷۴	۲-۷- خواص عمومی پونه
۷۵	۳-۷- ترکیبات مؤثره پونه
۷۶	۴-۷- تحقیقات پونه در تغذیه طیور

۸۱	فصل ۸- مرزه
۸۱	۱-۸- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۸۳	۲-۸- خواص عمومی مرزه
۸۴	۳-۸- ترکیبات مؤثره مرزه
۸۶	۴-۸- تحقیقات مرزه در تغذیه طیور

۹۵	فصل ۹- چای سبز
۹۵	۱-۹- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۹۶	۲-۹- خواص عمومی چای سبز
۹۷	۳-۹- ترکیبات مؤثره چای سبز
۹۹	۴-۹- تحقیقات چای سبز در تغذیه طیور

۱۰۵	فصل ۱۰- فلفل قرمز
۱۰۵	۱-۱۰- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۱۰۶	۲-۱۰- خواص عمومی فلفل قرمز
۱۰۷	۳-۱۰- ترکیبات مؤثره فلفل قرمز
۱۰۸	۴-۱۰- تحقیقات فلفل قرمز در تغذیه طیور

۱۱۳	فصل ۱۱- سماق
۱۱۳	۱-۱۱- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۱۱۴	۲-۱۱- خواص عمومی سماق
۱۱۴	۳-۱۱- ترکیبات مؤثره سماق
۱۱۹	۴-۱۰- تحقیقات سماق در تغذیه طیور

۱۲۵	فصل ۱۲- خارمریم
۱۲۵	۱-۱۲- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۱۲۶	۲-۱۲- خواص عمومی خارمریم
۱۲۷	۳-۱۲- ترکیبات مؤثره خارمریم
۱۲۸	۴-۱۲- تحقیقات خار مریم در تغذیه طیور

۱۳۳	فصل ۱۳- استویا
۱۳۳	۱-۱۳- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۱۳۵	۲-۱۳- خواص عمومی استویا
۱۳۷	۳-۱۳- ترکیبات مؤثره استویا
۱۳۷	۴-۱۳- تحقیقات استویا در تغذیه طیور

۱۴۳	فصل ۱۴- لیموترش
۱۴۳	۱-۱۴- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۱۴۴	۲-۱۴- خواص عمومی لیموترش
۱۴۶	۳-۱۴- ترکیبات مؤثره لیموترش
۱۴۹	۴-۱۴- تحقیقات لیموترش در تغذیه طیور

۱۶۳	فصل ۱۵- ترخون
۱۶۳	۱-۱۵- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۱۶۴	۲-۱۵- خواص عمومی ترخون
۱۶۶	۳-۱۵- ترکیبات مؤثره ترخون
۱۶۷	۴-۱۵- تحقیقات ترخون در تغذیه طیور و حیوانات دیگر

۱۷۳	فصل ۱۶- سیاه‌دانه
۱۷۳	۱-۱۶- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۱۷۴	۲-۱۶- خواص عمومی سیاه‌دانه
۱۷۵	۳-۱۶- ترکیبات مؤثره سیاه‌دانه
۱۷۶	۴-۱۶- تحقیقات سیاه‌دانه در تغذیه طیور

۱۸۳	فصل ۱۷- رزماری
۱۸۳	۱-۱۷- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۱۸۵	۲-۱۷- ترکیبات مؤثره رزماری
۱۸۵	۳-۱۷- تحقیقات رزماری در تغذیه طیور و سایر حیوانات

۱۹۹	فصل ۱۸- شیرین بیان
۱۹۹	۱-۱۸- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۲۰۱	۲-۱۸- خواص عمومی شیرین بیان
۲۰۲	۳-۱۸- ترکیبات مؤثره شیرین بیان
۲۰۴	۴-۱۸- تحقیقات شیرین بیان در تغذیه طیور و سایر حیوانات

۲۰۹	فصل ۱۹- آرتیمیزی (درمنه خزری)
۲۰۹	۱-۱۹- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۲۱۰	۲-۱۹- خواص عمومی آرتیمیزی
۲۱۲	۳-۱۹- ترکیبات مؤثره آرتیمیزی
۲۱۴	۴-۱۹- تحقیقات آرتیمیزی در تغذیه طیور

۲۲۵	فصل ۲۰- سیر
۲۲۵	۱-۲۰- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۲۲۷	۲-۲۰- ترکیبات مؤثره سیر
۲۲۹	۳-۲۰- خواص عمومی سیر
۲۳۳	۴-۲۰- تحقیقات سیر در تغذیه طیور

۲۴۳	فصل ۲۱- پیاز
۲۴۳	۱-۲۱- معرفی گیاه و تاریخچه آن
۲۴۶	۲-۲۱- ترکیبات مؤثره پیاز
۲۵۵	۳-۲۱- خواص عمومی پیاز
۲۵۶	۴-۲۱- تحقیقات پیاز در تغذیه طیور